

Festival **Zahrada písničkářů**, který navazuje na legendární počín na přelomu století v Náměšti na Hané, má za sebou druhý obnovený ročník této přehlídky. Farská zahrada u ostravského sídla **TV Noe** se v sobotu **9. září 2023** oděla do slavnostního hávu a připravila se na vystoupení šestice písničkářů.

Do konkurzu se tentokrát přihlásilo 36 uchazečů, kteří poslali tři ukázky ze své tvorby. Porota z nich pečlivě vybrala finalisty, a ti dostali šanci vystoupit v Ostravě. Bonusem je, že jejich recitály televize natočila a bude je postupně uveřejňovat ve svém vysílání.

Je 15 hodin. Písničkáři mají po svých profilových rozhovorech do vysílání, za kamerami stojí odvážní kameramani a sličné kameramanky, v přenosovém voze jsou všichni nachystáni, slunce pálí na prořídle hlediště a festival začíná. Pojďme si teď představit plody, jaké se na Zahradě urodily.

Lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*) -

Alex Býček

Vyskytuje se nepříliš hojně, roztroušeně, místy však i ve větším množství. Z hlediska celosvětového Červeného seznamu se řadí k druhům, které vyžadují pozornost. V ikonografii značí lilie nevinnost.

Písničkář, který je usazený na Děčínsku, zpíval s doprovodem kláves písničky, které hluboce vyvěrají z nitra člověka. Mohu říct, že asi nejvíc ze všech vystupujících dal nahlédnout divákům do své duše. Jakkoli by ne, ve svém životě se věnuje koučování a snaží se pomáhat najít svým klientům životní rovnováhu. A písničky, které vybral pro svoje vystoupení, byly právě takové. Ostatně, už jejich jména mluví za mnohé: *Nebe, Pro radost, Bez viny, Pro radost, Joy...* Písničky vtáhly posluchače někam mezi nebe a zemi tak, že zapomněl na některé prohřešky proti frázování nebo češtině. Z pódia prýštila čirá radost, a když člověk při závěrečné anglicky zpívané písni Joy zavřel oči, slyšel klavír a hlas Freddie Mercuryho.

Vinu mi předávali, podsouvali, vnucovali, pořád cpali, ale já... furt nevím proč.

Já jsem to tu přišel jen prozkoumat, na svět očima člověka se podívat, pohrát si s mámou a s kamarády, uvidět motýla a opičku, jak řádí. A proč se mi u Alexe vybavila zrovna lilie? Protože se jedná o symbol nevinnosti, jedna z písní, která zazněla v

recitálu měla název

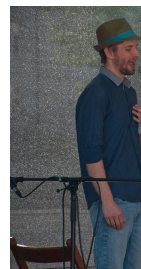
Bez viny

a byla takovou vlnkovou lodí celého vystoupení. A pozor, myslím, že takovýto písničkář patří mezi ohrožené druhy.

Pečárka polní (*Agaricus campestris*) –

Zahranice

Pečárka polní neboli žampion polní má výrazný klobouk, má příjemnou chuť i vůni, roste v útvarech, a nabízí skvělý gastronomický zážitek. Je bílá a později tmavne a zšedne či zčerná.

Proč jsem kapelu **Zahranice** přirovnal k houbám? Duo z Prahy nastoupilo na pódium ve slušivých kloboucích. Bílá a černá barva symbolizují klavír. U mikrofonu

Tomáš Sýkora

a za klavírem virtuózní

Adam Konečný

. Taky vás napadlo, že jsme se vrátili v čase a vidíme Jiřího Šlitra a Jiřího Suchého? Hravost Tomášových textů a jazzový feeling a nápaditost Adamových melodií mi tuto semaforickou dvojici silně připomínají. Oba vystupující na sebe velice dobře slyší a reagují, Adamova melodika dobře zdůrazňuje a podtrhuje Tomášovy texty a hříčky, kterými se to v písničkách jen hemží. Vše vypadá velice lehce a přirozeně, ale pokud si rozeberete harmonii písniček, možná budete překvapeni. V jediné písničce nalezneme víc akordů, než má průměrná rocková kapela za celovečerní koncert. A stejně pestrý je výběr témat – pocta klavíru (

Piano postačí)

, vyznání Praze (

Praho, vem si mne

), poklona Leonardu Cohenovi (

Muž v klobouku

), mezilidské vztahy (

Mrak

) a další. Nutno říct, že duo Zahranice se dostalo za hranice běžně pojatého písničkářství a svým jazzfolkem určitě zaujalo. Možná škoda, že se Adam víc nezapojil do zpěvu a nezazněl nějaký vícehlas ...

I v ústavě je černé na bílém,

že důstojně lze žít jen s klavírem.

A pokud to tam není,

prosím za odpuštění

- tisíckrát -

pro ty, co to tam zapomněli dát.

Borovice lesní (*Pinus sylvestris*) - **Pavel Pokorný**

Borovice je statný jehličnatý strom, v dobrých podmínkách může dorůst výšky až 40 metrů, má

mohutný hlavní kořen jdoucí do značné hloubky a boční kořeny, které se bohatě větví do šířky. Dobře snáší mrazy, ale i sucho a chudou půdu extrémnějších stanovišť.

Třebíčský písničkář, který se živí sázením stromů – a měl by se v Zahradě písničkářů cítit jako doma – chci říct v práci – není na naší scéně žádným nováčkem. Má za sebou čtyři alba, hrani v rockové kapele, spolupráci s baskytaristou od Žalmana Petrem Novotným a taky pořádání festivalu Folkový špíz v Náměšti nad Oslavou pro začínající interprety. Podle svých slov je takový sběratel pocitů a pozorovatel života, a to se projevuje v jeho písničkách. Nemůžu si pomoci, ale pokud Pavel zná příběhy, které si vybral pro svůj koncertní blok, tak nemá asi úplně veselý život. Nevím, jestli to bylo nějakým aktuálním duševním rozpoložením, ale půlhodinové vystoupení, ve kterém se zpívalo vlastně jen o nešťastných láskách, zklamáních, rozchodech nebo vzpomínáních na to, jak fajn to bylo v mládí, nebylo co se výběru témat nijak povzbudivé. Mimochodem, na ostravské půdě zazpíval Pavel i písničku od Pepy Streichla, která do celého bloku dobře zapadala a s ostatními Pavlovými písničkami souzněla. Na druhou stranu, pokud se vše obalí dobře řemeslně napsanými texty, zajímavě zahranou kytarovou linkou a bezchybným frázováním, tak člověk i na tu depresi z námětu písniček zapomene. A Pavlovi přeji, aby pozoroval i nějaké radostnější životní příběhy. *Zklamaně bloudí ulicemi města A jejich stará tramvaj mizí do nikam*

On myslí na holku, co byla možná jedna ze sta

Chtěl by se k ní vrátit, už ale není kam Tak, jako borovice, i Pavel je hluboce zakořeněný do tradice českého folku, ale stejně jako borovice i jeho boční kořeny čerpají z mnoha dalších zdrojů a žánrů. A jeho písničky ukazují způsob, jak přežít mráz, sucho a další životní těžkosti.

Po třech vystupujících přichází ve farní zahradě přestávka. Slunce stále nemilosrdně praží a na druhém břehu řeky Ostravice začíná festival Slezského hradu. A protože je tamní aparatura výkonnější než ta, kterou používá Zahrada písničkářů, budou se muset ve druhé půli vystupující více soustředit, aby se nenechali hudbou v jiném rytmu, v jiné hlasitosti a s jiným obsahem zmást.

Palma konopná (*Trachycarpus fortunei*) -

Zbytečný luxus

Oblíbený druh palmy, značně odolný. S maximální celkovou výškou rostliny až 15 metrů, z kmene vyrůstají charakteristické tmavě zelené listy tvořící na vrcholu rostliny vějíř. Přestože je u nás nepůvodním druhem, přežívá bez poškození i relativně velké mrazy.

Druhou polovinu finalistů uvedl **Petr Mazúr** – klávesista, kytarista a autor a **Martin Strakoš** - hráč snad na všechny druhy dechových nástrojů. Písničky, jejichž texty vás vedou do říše fantazie a hudba s výrazným žánrovým přesahem někam k jazzu. Skladba

Babí léto

všechny přítomné upozornila, v jakém ročním období Zahrada písničkářů probíhá, a kdyby svůj set nezkazil Zbytečný luxus písničkou

Vločka

, která se odehrává v prosinci, nebyli by diváci dezorientovaní v čase. Originální milostná píseň

Šedivý vlas

mi evokovala Cimrmanovy milostné písně, které nemají milovanou osobu vychvalovat, ale spíš taktně upozornit na její nectnosti. Duo doplnil na několik písniček (přesněji na dvě třetiny)

baskytarista

Ondrej Kolenič

, a přestože je celá akce prezentována jako přehlídka jednotlivců nebo dvojic, vzniklé trio organizátoři nechali vystoupit jako největší duo na světě.

Jen děti se ptají,

proč vločky tají.

Jen děti se ptají.

A já mlčky přemítám,

kdy přestal jsem se ptát... A proč jsem ke Zbytečnému luxusu vybral tuto palmu? Jedná se o luxusní rostlinu a tím, že tento druh nedává plody je zbytečná. Tolik k názvu. Ale hudba Zbytečného luxusu se pne vysoko k nebi a tam rozkvétá v nádherném vějíři jinotajů, poezie a dechových nástrojů. A doufám, že i Zbytečný luxus přežije bez úhony zimní mrazy.

Růže bedrníkolistá (*Rosa pimpinellifolia*) –

Alena „Alishi“ Střelečková

Je to nízký keř z čeledi růžovité, původní v české květeně. Vytváří nízké, rozsáhlé polykormony rozrůstající se do šířky. Vyhledává výslunné, suché, křovinaté nebo travnaté stráně, často na spráších nebo na vápenci. Velmi často se pěstují jako okrasné rostliny.

Jediná žena, která vystoupila – jediná růže mezi trním, byla **Alishi** – Alena Střelečková.

Klasická písničkářka s kytarou usazená v Moravském krasu, ale jejíž kořeny se nacházejí někde u Černé a Bílé věže v Českých Budějovicích. Tak, jako nás Pavel Pokorný provázel životními příběhy, tak nás Alishi – vystudovaná bohemistka – provázela po krajích, které jsou jí blízké – Lom Amerika v Českém krasu, rodné České Budějovice, Moravský kras, Vysočina. Ale nezůstalo jen u poutavého putování, do repertoáru se dostalo i několik příběhů, třeba půvabná písnička o okrové Škodě 105, která ani neumí spěchat. Alishi působila na pódiu suverénně a bravurně vládla svou kytarou.

Já taky brázdím hory i údolí

a má cesta kroutí se zas a znova stejně jak ta asfaltová

Život běží a cíl je chabá útěcha

jsou cesty, po kterých se nespěchá Jako růže vychází také z české písničkářské květeny, vyhledává vápenec – symbol Moravského krasu a svou přítomností, půvabem i grácií farní zahradu TV Noe jednoznačně okrášlila.

Ořešák vlašský,

(Juglans regia) -

Marek Vojtěch

Mohutný listnatý strom, může dorůst výšky až 45 metrů. □ Soliterně rostoucí stromy svou korunu rozprostírají do široka. Je to okrasný a stínící strom a také medonosná rostlina. Listy mají fungicidní a baktericidní účinky a odpuzují hmyz.

Když na pódiu rozkvetl Marek Vojtěch s akordeonem, tak jsem jej podvědomě zařadil do kategorie kramářských písničkářů. Marek, který provozuje dětské divadlo Harmonika, má ovšem mnohem širší záběr, někdy jeho akordeon zpívá s notnou dávkou sentimentu, když vzpomíná na 20. nebo 80. léta, někdy zní pohádkově v příběhu princezny *Jasněny* z *KFC*, někdy si neodpustí taškařici a ironii v písni, kde zpívá o ničení památek automobily, ale někdy až zamrazí, když v písni

Psychopat

vypráví příběhy mužů, kteří ničili po malých dávkách životy svých žen. Marek byl ve svých písničkách přímočarý, dobře komunikoval s publikem – to asi tou divadelní praxí – a i to, že po písničkách s akordeonem občas nemohl popadnout dech dodávalo celému vystoupení na autenticitě.

□ koláče století jsme snědli skoro čtvrtku

Ta bouře přešla a dál snad bude hezky

Dáme si víno, jen co skočím pro vývrtku

Pak něco od Hašlera pustím z gramodesky... Marek na pódiu stál jako solitér – jako mohutný ořešák s nohama pevně na zemi a hlavou vysoko v oblacích. Je vidět, že si svoje písničkářství odpracoval a odžil na divadelních štacích. Divadlo, jako mohutná koruna, zastřešuje jeho písničky, které jsou ryzí, a jako listí ořešáku nedovolí, aby se na posluchači usadily houby, bakterie nebo nepříjemný hmyz. Jeho plody – stejně jako ořechy – nemůžeme konzumovat hned, musíme si k nim najít cestu, ale pod tvrdou skořápkou se nám objeví chutné jádro.

Zahrada písničkářů v Ostravě a její plody

Napsal uživatel Luděk Strašák
Pondělí, 09 Říjen 2023 16:40

